

Nr 116.

Ankom till riksdagens kansli den 27 maj 1924 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1924—1925 för viss personal inom den civila statsförvaltningen jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a och 4:e avd.)

Sedan Kungl. Maj:t i den till riksdagen den 2 januari 1924 avlåtna propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1924—1925 föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, för beredande av tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen under sistnämnda tid beräkna erforderliga anslag under vederbörande huvudtitlar, har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 29 februari 1924 avlåten proposition (nr 146), under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

del/s medgiva,

att tillfällig löneförbättring må under budgetåret 1924—1925 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt bilagd tabell rörande tillfällig löneförbättring för olika grupper befattningshavare å ordinarie stat budgetåret 1924—1925; dock

att beträffande befattningshavare å gammal stat, med undantag av den i nämnda tabell upptagna, å äldre stat kvarstående auditören vid flottans station i Karlskrona, tillfällig löneförbättring må utgå endast, därest Kungl. Maj:t prövar skäligt tillägga vederbörande sådan förmån, och med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes;

att avlöningstillägg till teologie professor, som innehar prebendepastorat eller eljest åtnjuter naturaförmåner eller inkomst från enskild donation, ej må utgå med högre belopp, än att hans sammanlagda inkomst av statsmedel och prebendet, naturaförmånerna eller donationen, beräknad enligt i huvudsak enahanda grunder som för budgetåret 1923—1924, uppgår till högst 9,700 kronor,

skolande, där på grund av sålunda föreskriven begränsning avlöningstillägget skall utgå med avkortat belopp, avdrag å tillägget i mån av behov göras först å den del, som är att hänföra till lönen, och därefter å den del, som är att hänföra till tjänstgöringspenningarna; samt

att vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, vilka icke äro uppförda å ordinarie stat, må under budgetåret 1924—1925 åtnjuta tillfällig löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, i statsrådsprotokollet angivits, bestämmer;

de/s till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen för budgetåret 1924—1925 såsom extra förslagsanslag anvisa

under andra	huvudtiteln	kronor	5,000
» fjärde	»	»	17,500
» femte	»	»	970,000
» sjätte	»	»	9,000
» åttonde	»	»	1,679,000
» nionde	»	»	169,000
» tionde	»	»	61,000

de/s förklara, att kostnaderna för ifrågavarande löneförbättring, i vad den avser personal, såväl ordinarie som extra, hos statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. och flottans pensionskassa, skola utgå av medel, av vilka dessa anstalters omkostnader i övrigt bestridas;

de/s ock medgiva, att kostnaderna för ifrågavarande löneförbättring, i vad den avser befattningshavare å allmänna indragningsstaten, må utgå av förslagsanslaget till nämnda stat.

Ifrågavarande proposition, vilken hänvisats, i vad den angår pensions- och indragningsstaterna, till bankoutskottet och såvitt rör jordbruksärenden till jordbruksutskottet, har i övrigt hänvisats till statsutskottet.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I anledning av förevarande proposition, nr 146, hava inom riksdagen väckts följande motioner, vilka ävenledes hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, nämligen inom första kammaren, nr 266 av herrar T. Nothin och R. Sandler, nr 274 av herr C. Lindley och nr 275 av herr J. Bergman m. fl. samt inom andra kammaren, nr 435 av herr A. Engberg m. fl.

Herrar *Nothin* och *Sandler* hava i den av dem väckta motionen yrkat, att riksdagen ville, med avslag å propositionen nr 146 i vad genom densamma föreslagits förhöjning av den till rikets landshövdingar nu utgående tillfälliga löneförbättringen, hos Kungl. Maj:t begära framläggande av förslag till ny definitiv lönereglering för dessa befattningshavare.

Herr *Lindley* har i sin motion hemställt, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag till tillfällig löneförbättring för viss personal vid den civila statsförvaltningen, att föreståndare vid rikets navigationsskolor erhåller 100 kronor och lärare 600 kronor för år mera än som enligt propositionen föreslagits.

I den av herr *J. Bergman* m. fl. väckta motionen, vilken är likalydande med den av herr *A. Engberg* m. fl. inom andra kammaren väckta motionen, har hemställts, att riksdagen ville besluta:

dels att den ordinarie lärarepersonalen vid högre lärarinneseminarier, de allmänna läroverken, folkskoleseminarierna, statens blindundervisningsanstalter, de tekniska elementarskolorna, de tekniska fackskolorna och de tekniska gymnasierna jämte statens småskoleseminarier i Haparanda och Murjek må för budgetåret 1924—1925 erhålla tillfällig löneförbättring i enlighet med i särskild bilaga upptaget förslag,

dels att till de övningslärare vid ovannämnda läroanstalter, som bestrida undervisning utöver den mot ordinarie tiden svarande undervisningstiden, tillfällig löneförbättring för samma budgetår må utgå med ett belopp av för manlig befattningshavare 30 kronor och för kvinnlig befattningshavare 27 kronor för veckotimme, dock att den tillfälliga löneförbättringen icke må utgå med högre belopp för ordinarie och extra tjänstgöring än sammanlagt 800 kronor för manlig och 750 kronor för kvinnlig övningslärare,

dels att den icke-ordinarie lärarepersonalen vid ovan nämnda läroanstalter må erhålla tillfällig löneförbättring i enlighet med de för extra befattningshavare inom den civila statsförvaltningen gällande grunder,

dels ock att för beredande av tillfällig löneförbättring åt ovannämnda befattningshavare höja det i Kungl. Maj:ts proposition nr 146 äskade extra förslagsanslaget under åttonde huvudtiteln med 610,000 kronor till 2,289,000 kronor.

Beträffande de till stöd för framställningarna anförda skäl får utskottet hänvisa till motionerna.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag om beredande av tillfällig löneförbättring åt befattningshavarna vid oreglerade verk för den intill år 1914 inträdda prisstegringen ansluter sig i stort sett till de för närvarande tilllämpade grunderna. Beträffande landshövdingarna har dock föreslagits en förhöjning av den till dem utgående löneförbättringen från 2,000 kronor till 4,000 kronor. Utan att förbise, hurusom i fråga om vissa län detta skulle innebära att vederbörande innehavare av ämbetet komme att med nuvarande dyrtidstilläggsgrunder ställas något gynnsammare än enligt det av löneregleringskommittén utarbetade förslaget till definitiv lönereglering, har dock utskottet icke velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag i denna del, desto mindre som den föreslagna förändringen till sina ekonomiska konsekvenser är av jämförelsevis obetydlig räckvidd. Allmänt känt torde också vara att landshövdingarnas löner, vilka alltjämt kvarstått vid oförändrade belopp sedan de på 1870- och 1880-talen fastställdes, på grund av den omfattande representationsplikt, som i olika avseenden anses följa med deras ämbeten, i regel te sig så otillräckliga, att en förhöjning härav länge framstått som önskvärd.

Enligt vad utskottet inhämtat, torde — även om detta icke i propositionen kommit att iakttagas — ifrågavarande förhöjning böra utsträckas till överståthållaren och underståthållaren, varvid den tillfälliga löneförbättringen

*Utskottets
yttrande.*

skulle förhöjas från nuvarande belopp av 1,000 kronor till 2,000 kronor för överståthållaren och från 900 kronor till 1,800 kronor för underståthållaren. Till vinnande av önskvärd likformighet anser sig utskottet nu böra förorda en sådan åtgärd.

I väckta motioner har påyrkats höjning av den till lektorer och adjunkter utgående löneförbättringen från 600 kronor till 1,000 respektive 900 kronor ävensom vidtagande av höjningar i vissa med dem likställda lärares samt i hithörande övningslärares och icke ordinarie lärares avlöningar. Såsom stöd härför har åberopats att sedan dessa lönegrupper vid löneregleringen 1918 fått sina löneförmåner fastställda i bestämt förhållande till dåvarande andra och första normalgraderna, rättvisan fordrade att detta förhållande alltjämt upprätthölles och att ifrågavarande lönegrupper komme i åtnjutande av tillfällig löneförbättring i samma utsträckning som ovannämnda motsvarande befattningshavare inom den civila statsförvaltningen.

Med vitsordande av de sålunda anförda synpunkternas riktighet vill utskottet erinra, att den för närvarande till dessa lärargrupper utgående löneförbättringen tillkom vid 1919 års riksdag på grund av då väckta motioner. Riksdagen framhöll därvid bland annat, att riksdagen, med hänsyn till att frågan om ortstillägg för dessa grupper icke ännu vore prövad, icke ansåge sig kunna för det dåvarande besluta en löneförbättring till högre belopp än det nyss sagda. Den sålunda av riksdagen väckta frågan om ortstillägg för läroverkslärarna har emellertid sedermera alltjämnt kommit att undanskjutas i avvaktan på genomförandet av ny lönereglering för dessa befattningshavare. Förslag härom föreligger utarbetat, men dess framläggande för riksdagen har tillsvidare kommit att anstå. Under nu angivna förhållanden hade det enligt utskottets mening varit önskligt att den närmare avvägning av en tillfällig löneförbättring för läroverkslärarna, vilken tidigare av riksdagen förutsatts framdeles böra äga rum, vid innevarande riksdag kunnat genomföras.

Vad nu först angår det förslag, som i detta avseende motionsvis framlagts, har emellertid en verkställd granskning av detta givit vid handen, att det samma löneteknisk sett är sådant, att det näppeligen bör godtagas.

Frånsett den omständigheten, att dyrortssynpunkten icke torde hava blivit av motionärerna på ett tillfredsställande sätt beaktad, har utskottet även av andra skäl funnit ett tillstyrkande av motionen vara ägnat att från konsekvensens synpunkt ingiva vissa betänkligheter. Såsom nämnts föreligger ett löneregleringsförslag för nu ifrågavarande personalgrupper utarbetat, och är detta förslag f. n. föremål för prövning från vederbörande myndigheters sida. Det har icke — såvitt utskottet kunnat finna — blivit av motionärerna fullt utrett, huruvida icke detta förslag kan bliva åtminstone i vissa fall föregripet genom bifall till förevarande motion, och har utskottet, vid sådant förhållande och då det icke varit utskottet möjligt att i denna synnerligen invecklade lönefråga företaga erforderlig utredning i detta hänseende, funnit försiktigheten bjuda att för närvarande ställa sig avvisande till motionärernas yrkande.

Bland de övriga vägar för frågans lösning, som utskottet haft under omprövning, märkes ett av statskontoret framlagt förslag, enligt vilket lektorerna ensamma skulle tillerkännas ett från 600 till 700 kronor, eventuellt enligt en inom statskontoret framkommen skiljaktig mening till 900 kronor förhöjt tillägg. Att emellertid på sålunda föreslaget sätt, med uteslutande av övriga hithörande kategorier lärare, begränsa den ytterligare löneförbättringen till allenast en grupp bland dem, har icke syntts utskottet böra ifrågakomma.

Såvitt utskottet kunnat finna, torde förevarande fråga om avvägande av den ytterligare löneförbättring, som bör tillerkännas läroverkslärarna i avvaktan på en definitiv lönereglering, icke vid innevarande riksdag kunna vinna sin lösning. Såväl med hänsyn till frågans invecklade lönetekniska natur som ock dess ekonomiska räckvidd torde densamma böra hänskjutas till Kungl. Maj:t för utredning rörande möjligheterna att, för den händelse en definitiv lönereglering för de i lärarlönekommitténs betänkande berörda grupperna icke inom den närmaste tiden kan förverkligas, bereda en höjning av nu utgående tillfällig löneförbättring för de i ovannämnda båda motionerna angivna befattningshavare.

Därvid torde också böra tagas under övervägande befogenheten av de likaledes motionsvis framförda önskemålen om en utökning av den löneförbättring, som för närvarande utgår till lärarna vid rikets navigationsskolor.

Vidkommande slutligen det av herrar Nothin och Sandler framställda yrkandet om avslag å Kungl. Maj:ts proposition, i vad denna avser förhöjning av den till landshövdingarna utgående löneförbättringen, får utskottet hänvisa till vad utskottet ovan anført. Beträffande det av samma motionärer berörda spörsmålet om att, i samband med en definitiv lönereglering för landshövdingarna, utbyta den nuvarande förmånen av fri bostad mot hyresersättning, vill utskottet endast anföra, att nämnda spörsmål icke torde vara av beskaffenhet att i nu förevarande sammanhang böra upptagas till behandling, vadan motionen i denna del icke torde påkalla något utskottets yttrande.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anført får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition och de av herr Lindley samt herr Bergman m. fl. och herr Engberg m. fl. i ämnet väckta motionerna samt med avslag å herrar Nothins och Sinders ovanberörda motion, må i vad angår befattningshavare, tillhörande de under andra till och med åttonde samt tionde huvudtitlarna uppförda verk och myndigheter,

1) medgiva,

att tillfällig löneförbättring må under budgetåret 1924—1925 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat

inom den civila statsförvaltningen enligt i statsrådsprotokollet över finansärenden den 29 februari 1924 angiven tabell; dock

att beträffande överståthållarämbetet löneförbättringen skall för överståthållaren utgå med 2,000 kronor, att anses såsom lön, samt till underståthållaren med 1,800 kronor, varav 1,200 kronor skola utgå såsom lön och 600 kronor anses utgöra tjänstgöringspenningar,

att beträffande befattningshavare å gammal stat, med undantag av den i nämnda tabell upptagna, å äldre stat kvarstående auditören vid flottans station i Karlskrona, tillfällig löneförbättring må utgå endast, därest Kungl. Maj:t prövar skäligt tillägga vederbörande sådan förmån, och med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes;

att avlöningstillägg till teologie professor, som innehar prebendepastorat eller eljest åtnjuter naturaförmåner eller inkomst från enskild donation, ej må utgå med högre belopp, än att hans sammanlagda inkomst av statsmedel och prebendet, naturaförmånerna eller donationen, beräknad enligt i huvudsak enahanda grunder som för budgetåret 1923—1924 uppgår till högst 9,700 kronor,

skolande, där på grund av sålunda föreskriven begränsning avlöningstillägget skall utgå med avkortat belopp, avdrag å tillägget i mån av behov göras först å den del, som är att hänföra till lönen, och därefter å den del, som är att hänföra till tjänstgöringspenningarna; samt

att vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, vilka icke äro uppförda å ordinarie stat, må under budgetåret 1924—1925 åtnjuta tillfällig löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, i ovan nämnda statsrådsprotokoll angivits, bestämmer;

2) till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen för budgetåret 1924—1925 såsom extra förslagsanslag anvisa

under andra huvudtiteln	kronor	5,000
» fjärde »	»	17,500
» femte »	»	970,000
» sjätte »	»	9,000
» åttonde »	»	1,679,000
» tionde »	»	61,000;

3) hos Kungl. Maj:t anhålla att Kungl. Maj:t måtte

efter verkställd utredning taga under övervägande möjligheterna att, för den händelse en definitiv löne reglering för lärarna vid allmänna läroverken och annan med dem jämförlig personal icke inom den närmaste tiden kan genomföras, bereda ökad tillfällig löneförbättring åt nämnda personal samt för nästkommande riksdag framlägga det förslag i ämnet, vartill utredningen kan giva anledning.

Stockholm den 27 maj 1924.

På statsutskottets vägnar:

O. BERGQVIST.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. J. G. Swartz, O. U. B. Olsson, H. F. Lamm, O. Bergqvist, J. G. Waller, E. A. Hallin, C. I. Asplund, A. R. Rooth, I. Bergman* i Tännäs, *K. E. Andersson* i Eliantorp, *G. Kobb* och *C. Johansson* i Hälsingborg;

från andra kammaren: herrar *C. R. Jansson* i Falun, *L. J. Carlsson-Frosterud, O. Olsson* i Kullenbergstorp, *J. Jönsson* i Revinge, *J. D. Norman, A. Å. Törnkvist* i Karlskrona, *P. M. Olsson* i Blädinge, *E. Andersson* i Prästbol, *A. E. Ljungberg, S. J. Karlsson* i Nynäshamn, *O. Osberg* och *S. Persson* i Fritorp.

Reservationer:

av herrar *O. Bergqvist*, *J. G. Walles* och *C. I. Asplund*, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse.

»Kungl. Maj:ts förevarande — — — som önskvärd.

Enligt vad — — — sådan åtgärd.

I väckta — — — civila statsförvaltningen.

Med vitsordande — — — kunnat genomföras.

Ett tillstyrkande av motionerna, sådana de föreligga, synes vara ägnat att ingiva vissa betänkligheter, då härigenom det definitiva löneregleringsförslaget skulle kunna föregripas. Det torde dock enligt utskottets mening vara möjligt att utan risk av ett dylikt föregripande kunna med beaktande av de i motionen framförda synpunkterna tillgodose de lärare, vilka synts utskottet härvid böra i främsta rummet komma i åtanke. Utskottet syftar på de lektorer och adjunkter, vilka äro stationerade å orter, där levnadskostnaderna äro i förhållande till andra orter relativt stora och där ett särskilt dyrortstillägg kan vara ägnat att bidraga till en utjämning av förefintliga skiljaktigheter och särskilt komma de befattningshavare till godo, vilka torde vara mest berättigade till en tillfällig förbättring av sina löneförmåner. Vid bedömande av vilka orter härvid böra komma i betraktande, synes man kunna utgå från den dyrortsgruppering, som nu gäller för nyreglerade personalgrupper inom förvaltningen.

Dyrortstilläggets belopp synes utskottet för närvarande böra bestämmas till 200 kronor för såväl lektor som adjunkt. Beräknar man utöver vad Kungl. Maj:ts förslag innebär ett dylikt tillägg för lektorer och adjunkter, vilka äro hänförliga till de för de reglerade verken gällande tre högsta dyrortsgrupperna, erhålles en summa av i runt tal 216,000 kronor, varmed alltså det under åttonde huvudtiteln föreslagna anslaget bör ökas.

Det må erkännas, att med ett tillägg av nu ifrågavarande beskaffenhet frågan om läroverkslärarnas tillfälliga löneförbättring icke får anses löst. Såväl med hänsyn — — — angivna befattningshavare.

Därvid torde — — — rikets navigationsskolor.

Vidkommande slutligen — — — utskottets yttrande.

Under återopande av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition och de av herr Lindley samt herr Bergman m. fl. och herr Engberg m. fl. i ämnet väckta motioner samt med avslag å herrar Nothins och Sändlers ovanberörda motion, må i vad angår befattningshavare, till-

hörande de under andra till och med åttonde samt tionde huvudtitlarna uppförda verk och myndigheter,

1) medgiva,

att tillfällig löneförbättring — — — — — angiven tabell;
dock

att beträffande överståthållarämbetet — — — utgöra tjänstgöringspenningar;

att till lektor och adjunkt vid högre lärarinnesseminariet i Stockholm ävensom vid sådant högre allmänt läroverk, folkskoleseminarium eller tekniskt läroverk, vilket är beläget å ort, tillhörig någon av ortsgrupperna E, F och G i den för nyreglerade förvaltningsgrenar gällande ortsgrupperingen, må utöver vad i ovanberörda tabell finnes angivet utgå ett ortstillägg av 200 kronor, därav 125 kronor skola utgå som lön och 75 kronor som tjänstgöringspenningar;

att beträffande befattningshavare — — — fall be-
stämmes:

att avlöningstillägg till — — — högst 9,700 kronor;
skolande där — — — till tjänstgöringspenningarna,
samt

att vissa befattningshavare — — — angivits, bestämmer;

2) till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen för budgetåret 1924—1925 såsom extra förslagsanslag anvisa

under åttonde huvudtiteln ..... kronor 1,895,000.

3) — — — — —».

av herr *O. U. B. Olsson*, vilken ansett, att utskottets yttrande och förslag, i vad avser tillfällig löneförbättring för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, bort hava följande lydelse:

Med anledning av det motionsvis (F. K. nr 274, A. K. nr 435) gjorda yrkandet, att tillfällig löneförbättring borde till lärarpersonalen vid högre lärarinneseminarier m. fl. läroanstalter utgå efter samma grunder som till övriga statstjänstemän med icke reglerad avlöning har utskottet funnit sig böra i fråga om dessa befattningshavare föreslå ändrade grunder för den tillfälliga löneförbättringen.

Utskottet har icke kunnat undgå att beakta, att, sedan utlåtande nu föreligger från den för utredning av bland annat den ifrågavarande lärarepersonalens avlöningsförhållanden tillsatta kommittén, en sådan omständighet tillkommit, som bör föranleda ett återupptagande av frågan om grunderna för den till dessa befattningshavare utgående tillfälliga löneförbätt-

ringen. Såsom i motionen framhålles, skulle ett beviljande av samma tillfälliga löneförbättringsbelopp för lärarna vid statens läroanstalter som för övriga med dem jämförliga tjänstemän med icke reglerad avlöning i stort sett icke verka föregripande på en eventuell lönereglering i enlighet med kommitténs förslag. Utskottet finner vidare ostridigt, att genom den hittills tillämpade reduceringen i fråga om den tillfälliga löneförbättringen för till exempel adjunkter och lektorer dessa icke fått behålla det försteg i avlöningshänseende framför första, resp. andra gradens tjänstemän å gammal stat, som tillerkändes dem av 1918 års riksdag och som 1919 års riksdag i samband med beslutet om den tillfälliga löneförbättringen uttryckligen ansåg böra tillkomma dem. Riksdagen har genom dessa sina beslut godtagit den av 1902 års löneregleringskommitté i utlåtande år 1918 framförda meningen, att den olika utbildning, de olikartade arbetsuppgifter och de skiljaktiga befordringsmöjligheter, vilka äro kännetecknande för de nämnda lärarekategorierna i jämförelse med tjänstemän av första, respektive andra graden i de centrala verken, ej innebär den rättvisa, man i detta fall vill söka ernå. Då vidare löneregleringen för läroverkslärarna och med dem jämförliga lärare ej heller vid denna riksdag kunnat framläggas, finner utskottet sig böra föreslå, att de till ifrågavarande lärare utgående tillfälliga löneförbättringsbeloppen måtte ökas.

Vid utmätandet av det belopp, vartill de i motionerna berörda lärarnas tillfälliga löneförbättring nu bör fastställas, bör emellertid enligt utskottets mening tillses, att ett föregripande av en eventuell lönereglering för lärarna icke göres. Då utskottet ansett, att nu ifrågavarande avlöningstillägg böra i regel utgå med de i motionerna påyrkade beloppen, har utskottet därför funnit sig böra i fråga om vissa befattningshavare från erhållande av den föreslagna förhöjningen utesluta dem, som hava anställning vid läroanstalter belägna på orter inom de billigare ortsgrupperna i den för kommunikationsverkens tjänstemäns avlöning gällande ortsgrupperingen. De uteslutna befattningshavarna äro, såsom av den bifogade tablån närmare framgår: adjunkter i högsta lönegraden bosatta på ort tillhörande ortsgrupperna A, B och C, övningsskollärare vid folkskoleseminarierna i högsta eller näst högsta lönegraden bosatta på ort tillhörande ortsgrupperna A och B samt alla övningslärare boende i orter tillhörande ortsgrupperna A, B, C och D. Genom denna åtgärd synes enligt en företagen approximativ beräkning det för ifrågavarande avlöningsförhöjning erforderliga beloppet komma att minskas med omkring 25,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså, att riksdagen må besluta,

dels att den ordinarie lärarepersonalen vid högre lärarinneseminariet, de allmänna läroverken, folkskoleseminarierna, statens blindundervisningsanstalter, de tekniska elementarskolorna, de tekniska fackskolorna och de tekniska gymnasierna jämte statens småskole-

seminarier i Haparanda och Murjek må för budgetåret 1924—1925 erhålla tillfällig löneförbättring i enlighet med särskild bilaga upptaget förslag,

dels att till de övningslärare vid ovannämnda läroanstalter, som bestrida undervisning utöver den mot ordinarie tiden svarande undervisningstiden tillfällig löneförbättring för samma budgetår må utgå med ett belopp av för manlig befattningshavare 30 kronor och för kvinnlig befattningshavare 27 kronor för veckotimme, dock att den tillfälliga löneförbättringen icke må utgå med högre belopp för ordinarie och extra tjänstgöring — beträffande lärare anställda vid läroanstalter belägna inom ortsgrupperna A, B, C och D i den för avlöning av tjänstemän vid kommunikationsverken gällande ortsgrupperingen — än sammanlagt 530 kronor för manlig och 500 kronor för kvinnlig övningslärare samt — beträffande övriga övningslärare — än sammanlagt 800 kronor för manlig och 750 kronor för kvinnlig övningslärare,

dels att den icke-ordinarie lärarepersonalen vid ovannämnda läroanstalter må erhålla tillfällig löneförbättring i enlighet med de för extra befattningshavare inom den civila statsförvaltningen gällande grunder,

dels ock att för beredande av tillfällig löneförbättring åt ovannämnda befattningshavare höja det i Kungl. Maj:s proposition nr 146 äskade extra förslagsanslaget under åttonde huvudtiteln med 610,000 kronor till 2,289,000 kronor.

Bilaga.

	Avlöningstillägg för år räknat			
	Lön	Tjänstgöringspenningar	Arvode	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Högre lärarinneseminariet, de allmänna läroverken, folkskoleseminarierna, statens blindundervisningsanstalter,¹ de tekniska elementarskolorna, de tekniska fackskolorna och de tekniska gymnasier.				
1 rektor.....	² 700	300	—	² 1,000
103 rektorer.....	² 72,100	30,900	—	² 103,000
1 lektor.....	³ 700	300	—	³ 1,000
420 lektorer ⁶	³ 294,000	126,000	—	³ 420,000
1 adjunkt.....	⁴ 600	300	—	⁴ 900
806 adjunkter ⁶	⁴ 483,600	241,800	—	⁴ 725,400
Vid högre lärarinneseminariet:				
1 ämneslärarinna.....	500	250	—	750
9 ämneslärarinnor.....	4,500	2,250	—	6,750
1 biträdande ämneslärarinna.....	475	225	—	700
2 biträdande ämneslärarinnor.....	950	450	—	1,400
1 lärare i teckning.....	⁶ 650	—	—	⁶ 650
1 lärarinna i gymnastik.....	400	—	—	400
1 lärare i musik.....	⁷ 425	—	—	⁷ 425
1 lärarinna i handarbete.....	500	—	—	500
Vid de högre allmänna läroverken:				
1 teckningslärare.....	⁸ 450	—	—	⁸ 450
37 d:o.....	⁸ 16,650	—	—	⁸ 16,650
1 gymnastiklärare.....	⁹ 625	—	—	⁹ 625
37 d:o.....	⁹ 23,125	—	—	⁹ 23,125
1 musiklärare.....	⁸ 450	—	—	⁸ 450
37 d:o.....	⁸ 16,650	—	—	⁸ 16,650
Vid realskolorna:				
1 lärarinna.....	475	225	—	700
47 lärarinnor.....	22,325	10,575	—	32,900
1 teckningslärare.....	¹⁰ 300	—	—	¹⁰ 300
38 d:o.....	¹⁰ 11,400	—	—	¹⁰ 11,400
1 gymnastiklärare.....	¹¹ 375	—	—	¹¹ 375
38 d:o.....	¹¹ 14,250	—	—	¹¹ 14,250
1 musiklärare.....	¹² 250	—	—	¹² 250
38 d:o.....	¹² 9,500	—	—	¹² 9,500
1 lärarinna i kvinnligt handarbete.....	¹³ 125	—	—	¹³ 125
17 lärarinnor i d:o d:o.....	¹³ 2,125	—	—	¹³ 2,125

Avlöningstillägg, för år räknat				
Lön		Tjänstgöringspenningar	Arvode	Summa
Kronor		Kronor	Kronor	Kronor
<i>Vid folkskoleseminarierna:</i>				
1 övningsskollärare	14 525	275	—	14 800
76 d:o	14 39,900	20,900	—	14 60,800
1 lärare i teckning vid dubbelseminarium	15 800	—	—	15 800
6 d:o vid d:o	15 4,800	—	—	15 4,800
1 d:o vid enkelseminarium	16 475	—	—	16 475
7 d:o vid d:o	16 3,325	—	—	16 3,325
1 lärare i musik	15 800	—	—	15 800
17 d:o	15 13 600	—	—	15 13,600
1 lärare i gymnastik	15 800	—	—	15 800
16 d:o	15 12,800	—	—	15 12,800
1 lärare i manlig slöjd	17 725	—	—	17 725
8 d:o	17 5,800	—	—	17 5,800
1 lärarinna i kvinnlig slöjd	18 500	—	—	18 500
5 lärarinnor i d:o	18 2,500	—	—	18 2,500
1 lärarinna i kvinnlig slöjd vid manligt seminariums övningsskola	19 375	—	—	19 375
8 lärarinnor i kvinnlig slöjd vid manligt seminariums övningsskola	19 3,000	—	—	19 3,000
1 lärarinna i hushållsgöromål	18 500	—	—	18 500
2 lärarinnor i d:o	18 1,000	—	—	18 1,000
1 lärare i trädgårdsskötsel	20 400	200	—	20 600
14 d:o i d:o	20 5,600	2,800	—	20 8,400
<i>Vid blindundervisningsanstalterna:</i>				
1 ämneslärare	14 525	275	—	14 800
2 d:o	14 1,050	550	—	14 1,600
1 första lärarinna	500	250	—	750
2 första lärarinnor	1,000	500	—	1,500
1 lärarinna	475	225	—	700
10 lärarinnor	4,750	2,250	—	7,000
1 arbetslärare	21 500	225	—	21 725
5 arbetslärare	21 2,500	1,125	—	21 3,625
1 handarbetslärarinna	22 400	200	—	22 600
2 handarbetslärarinnor	22 800	400	—	22 1,200
1 lärarinna i hushållsgöromål	22 400	200	—	22 600
1 slöjdlärarinna	22 400	200	—	22 600
2 slöjdlärarinnor	22 800	400	—	22 1,200
1 musiklärare vid blindinstitutet i Tomtebodan ..	425	200	—	625
1 d:o vid d:o	—	—	23 150	23 150
1 gymnastiklärare vid d:o	275	150	—	425
Summa	—	—	—	1,537,250
<i>Statens småskoleseminarier i Haparanda och Murjek.</i>				
1 rektor	24 525	275	—	24 800
1 d:o	24 525	275	—	24 800
1 ämneslärare	24 525	275	—	24 800
3 d:o	24 1,575	825	—	24 2,400
1 övningsskollärare	24 525	275	—	24 800
3 d:o	24 1,575	825	—	24 2,400
1 skolkökslärarinna i Murjek	300	150	—	450
Summa	—	—	—	8,450

¹ Inbegripet vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte.

² Därest befattningshavaren är kvinnlig rektor vid statssamskola, vid förskolan för blinda i Växjö eller vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, minskas avlöningstillägget, i vad det hänförs sig till lönen, med 100 kronor.

³ Därest befattningshavaren är kvinna, minskas avlöningstillägget, i vad det hänförs sig till lönen, med 100 kronor.

⁴ Därest befattningshavaren är anställd vid läroanstalt belägen i ort tillhörande någon av ortsgrupperna A, B eller C i den för avlöning av tjänstemän vid kommunikationsverken m. fl. gällande ortsgrupperingen och befattningshavaren därjämte befinner sig i högsta lönegraden, minskas avlöningstillägget, i vad det hänförs sig till lönen, med 200 kronor för manlig och 250 kronor för kvinnlig befattningshavare samt, i vad det hänförs sig till tjänstgöringspenningarna, med 100 kronor för såväl manlig som kvinnlig befattningshavare. För befattningshavare, som antingen befinner sig i lägre lönegrad än den högsta eller är anställd vid läroanstalt belägen i ort icke tillhörande någon av de ovannämnda ortsgrupperna A, B och C, minskas, därest befattningshavaren är kvinna, avlöningstillägget, i vad det hänförs sig till lönen, med 100 kronor.

⁵ Avlöningstilläggen för de lektorsbefattningar vid folkskoleseminarierna, som hållas vakanta med hänsyn till vid seminarierna befintliga adjunktsbefattningar å övergångsstat må, i stället utgå för nämnda adjunktsbefattningar.

⁶ ⁷ Därest befattningshavaren är kvinna, minskas avlöningstillägget med ⁸ 75 kronor ⁷ 150 kronor.

⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ Därest befattningshavaren är anställd vid läroanstalt belägen i ort tillhörande någon av ortsgrupperna A, B, C eller D i den för avlöning av tjänstemän vid kommunikationsverken m. fl. gällande ortsgrupperingen, minskas avlöningstillägget med ⁸ 150 kronor, ⁹ 205 kronor, ¹⁰ 100 kronor, ¹¹ 125 kronor, ¹² 80 kronor för manlig befattningshavare och med ⁸ 180 kronor, ¹⁰ 130 kronor, ¹¹ 165 kronor, ¹² 100 kronor, ¹³ 35 kronor för kvinnlig befattningshavare. För befattningshavare, som är anställd vid läroanstalt belägen i ort tillhörande annan ortsgrupp än de ovannämnda ortsgrupperna A, B, C och D, minskas, därest befattningshavaren är kvinna, avlöningstillägget med ⁸ 75 kronor, ¹⁰ ¹¹ 50 kronor, ¹² 25 kronor.

¹⁴ Därest befattningshavaren är anställd vid läroanstalt belägen i ort tillhörande någon av ortsgrupperna A eller B i den för avlöning av tjänstemän vid kommunikationsverken m. fl. gällande ortsgrupperingen och befattningshavaren därjämte befinner sig i högsta eller näst högsta lönegraden, minskas avlöningstillägget, i vad det hänförs sig till lönen, med 170 kronor för manlig och 230 kronor för kvinnlig befattningshavare samt, i vad det hänförs sig till tjänstgöringspenningarna, med 100 kronor för såväl manlig som kvinnlig befattningshavare. För befattningshavare, som antingen befinner sig i lägre lönegrad än de två högsta eller är anställd vid läroanstalt belägen i ort icke tillhörande någon av de ovannämnda ortsgrupperna A och B, minskas, därest befattningshavaren är kvinna, avlöningstillägget, i vad det hänförs sig till lönen, med 100 kronor.

¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ Därest befattningshavaren är anställd vid läroanstalt belägen i ort tillhörande någon av ortsgrupperna A, B, C eller D i den för avlöning av tjänstemän vid kommunikationsverken m. fl. gällande ortsgrupperingen, minskas avlöningstillägget med ¹⁵ 270 kronor, ¹⁶ 160 kronor, ¹⁷ 240 kronor för manlig befattningshavare och med ¹⁵ 300 kronor, ¹⁶ 195 kronor, ¹⁸ 160 kronor, ¹⁹ 125 kronor för kvinnlig befattningshavare. För befattningshavare, som är anställd vid läroanstalt belägen i ort icke tillhörande någon av de ovannämnda ortsgrupperna A, B, C och D, minskas, därest befattningshavaren är kvinna, avlöningstillägget med 50 kronor.

²⁰ Därest befattningshavaren är anställd vid läroanstalt belägen i ort tillhörande någon av ortsgrupperna A, B, C eller D i den för avlöning av tjänstemän vid kommunikationsverken m. fl. gällande ortsgrupperingen, minskas avlöningstillägget, i vad det hänförs sig till lönen, med 125 kronor för manlig befattningshavare och med 185 kronor för kvinnlig befattningshavare samt, i vad det hänförs sig till tjänstgöringspenningarna, med 75 kronor för såväl manlig som kvinnlig befattningshavare. För befattningshavare, som är anställd vid läroanstalt belägen i ort icke tillhörande någon av de ovannämnda ortsgrupperna A, B, C och D, minskas, därest befattningshavaren är kvinna, avlöningstillägget med 100 kronor.

²¹ ²² Därest befattningshavaren är anställd vid läroanstalt belägen i ort tillhörande någon av ortsgrupperna A, B, C eller D i den för avlöning av tjänstemän vid kommunikationsverken m. fl. gällande ortsgrupperingen, minskas avlöningstillägget, i vad det hänförs sig till lönen, med ²¹ 190 kronor, ²² 150 kronor samt, i vad det hänförs sig till tjänstgöringspenningarna, med ²¹ ²² 50 kronor.

²³ Härav 50 kronor motsvarande tjänstgöringspenningar.

²⁴ Därest befattningshavaren är kvinna, minskas avlöningstillägget, i vad det hänförs sig till lönen, med 100 kronor.